

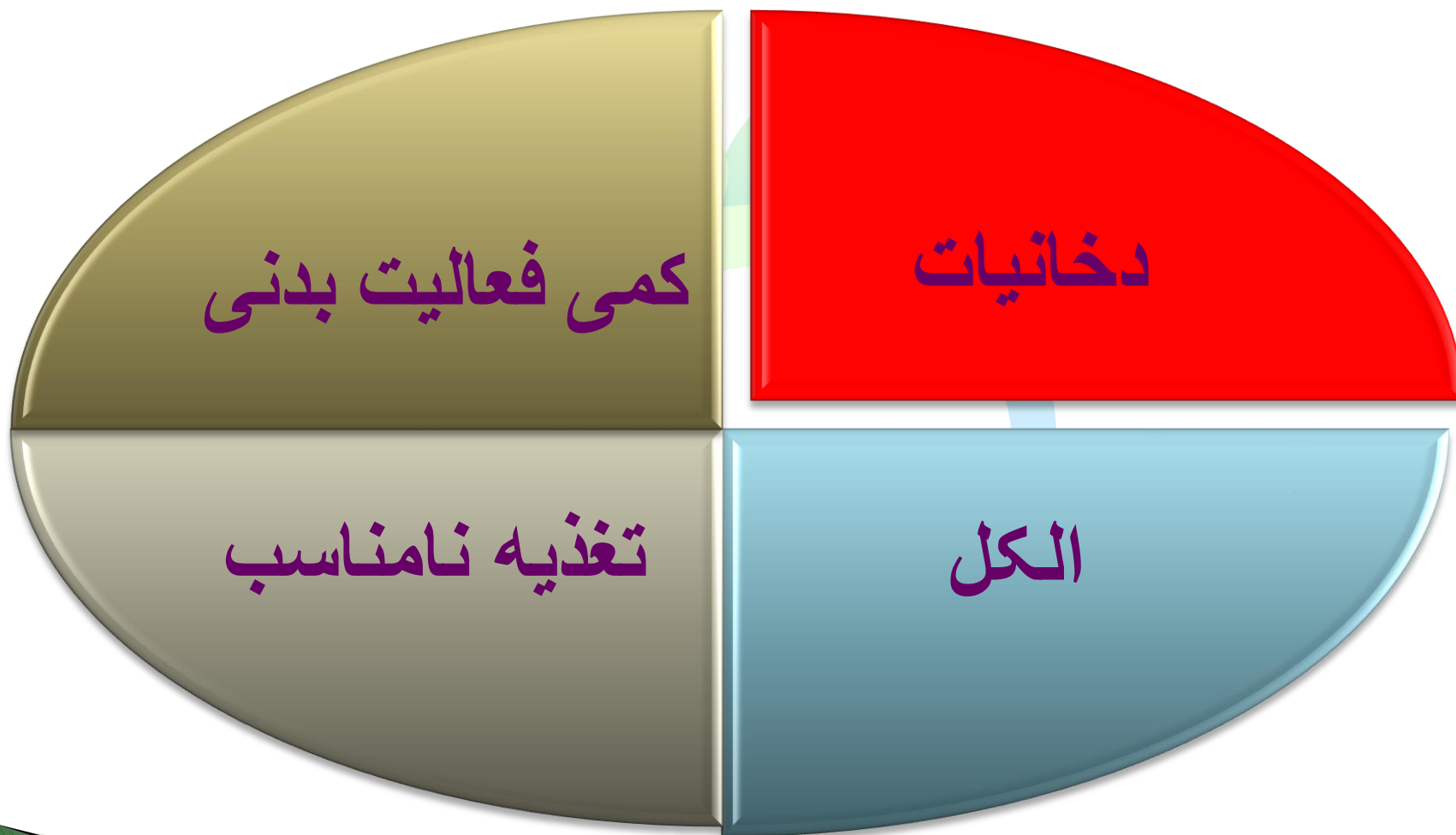

معاونت بهداشت

پیشگیری و کنترل مصرف دخانیات در نظام ارائه خدمات بهداشتی

دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات
مرکز سلامت محیط و کار
آذر ماه ۱۳۹۵

عوامل خطر ۴ گانه بیماریهای غیر واگیر

دخانیات مهمترین عامل خطر بیماریهای غیر واگیر

- در حال حاضر یک میلیارد و چهارصد میلیون نفر از جمعیت جهان مصرف کننده دخانیات هستند.
- حدود ۶ میلیون مرگ ناشی از استعمال دخانیات در سال
- مرگ بیش از ۶۰۰ هزار نفر در سال بدلیل مواجهه با دود دست دوم دخانیات
- مرگ ۱۰۰ میلیون نفر در قرن بیستم
- مرگ یک میلیارد نفر تا پایان قرن ۲۱
- افزایش مرگ و میر ناشی از دخانیات به میزان ۸ میلیون در سال تا سال ۲۰۳۰ که ۸۰ درصد آن در کشورهای در حال توسعه صورت می گیرد

تبعات مصرف دخانیات در کشور

➤ با فرض ۵۰ میلیارد نخ مصرف:

➤ هدر رفت سالانه ۱۰۰۰۰ میلیارد تومان (معادل یک درصد تولید ناخالص ملی / GDP)

➤ هزینه کرد سالانه بین ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان صرف درمان بیماری های مرتبط

➤ وقوع ۵۰ هزار مورد مرگ با برآورد نسبت یک مرگ بازای هر یک میلیون نخ مصرف

سالیانه سیگار

➤ در صورت عدم برنامه ریزی و پیشگیری لازم در مهار اپیدمی

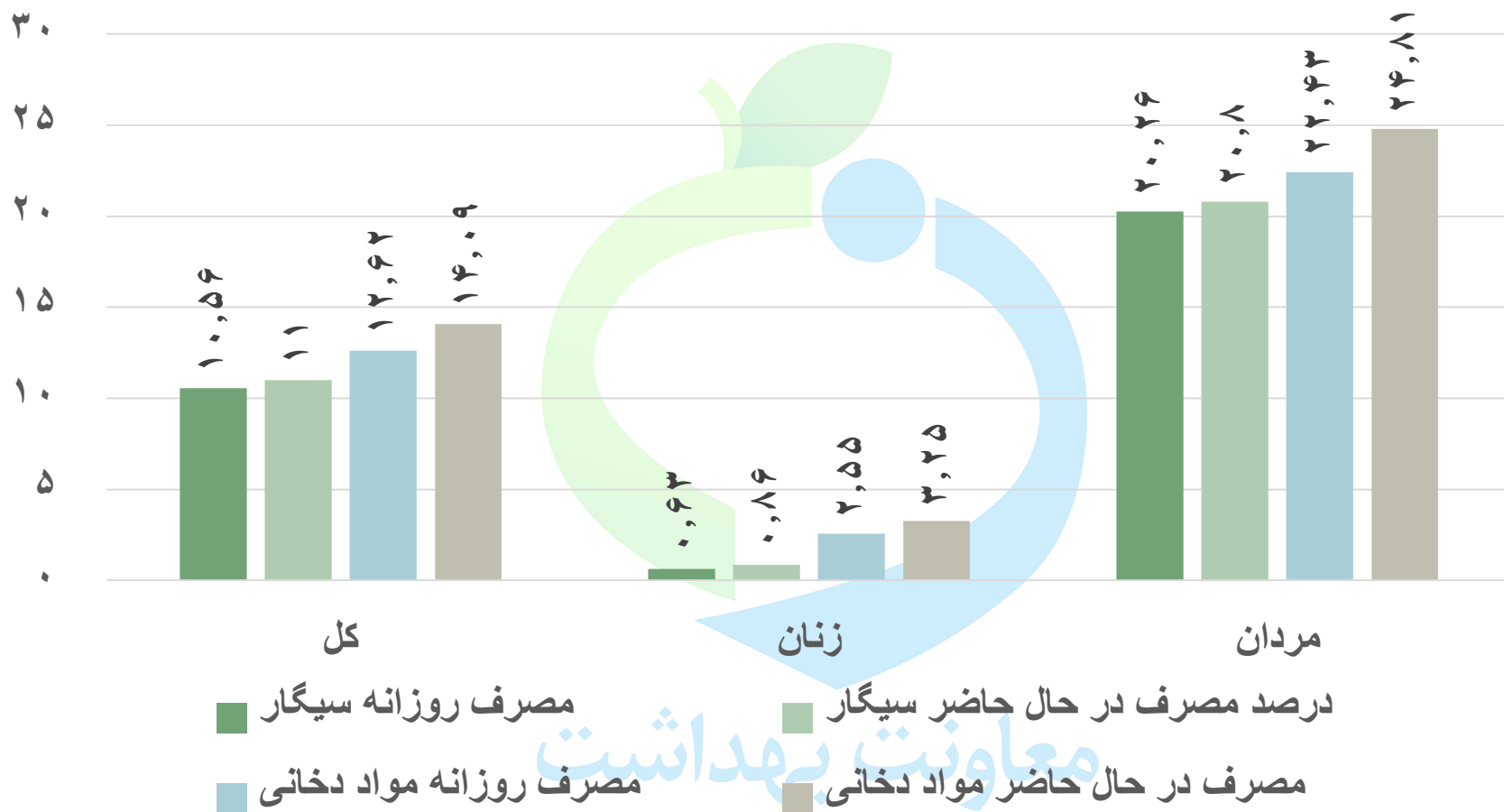
دخانیات، کشورهای ایران، مصر و پاکستان تا ۴۰ سال آینده

بیشترین میزان مصرف دخانیات را خواهند داشت

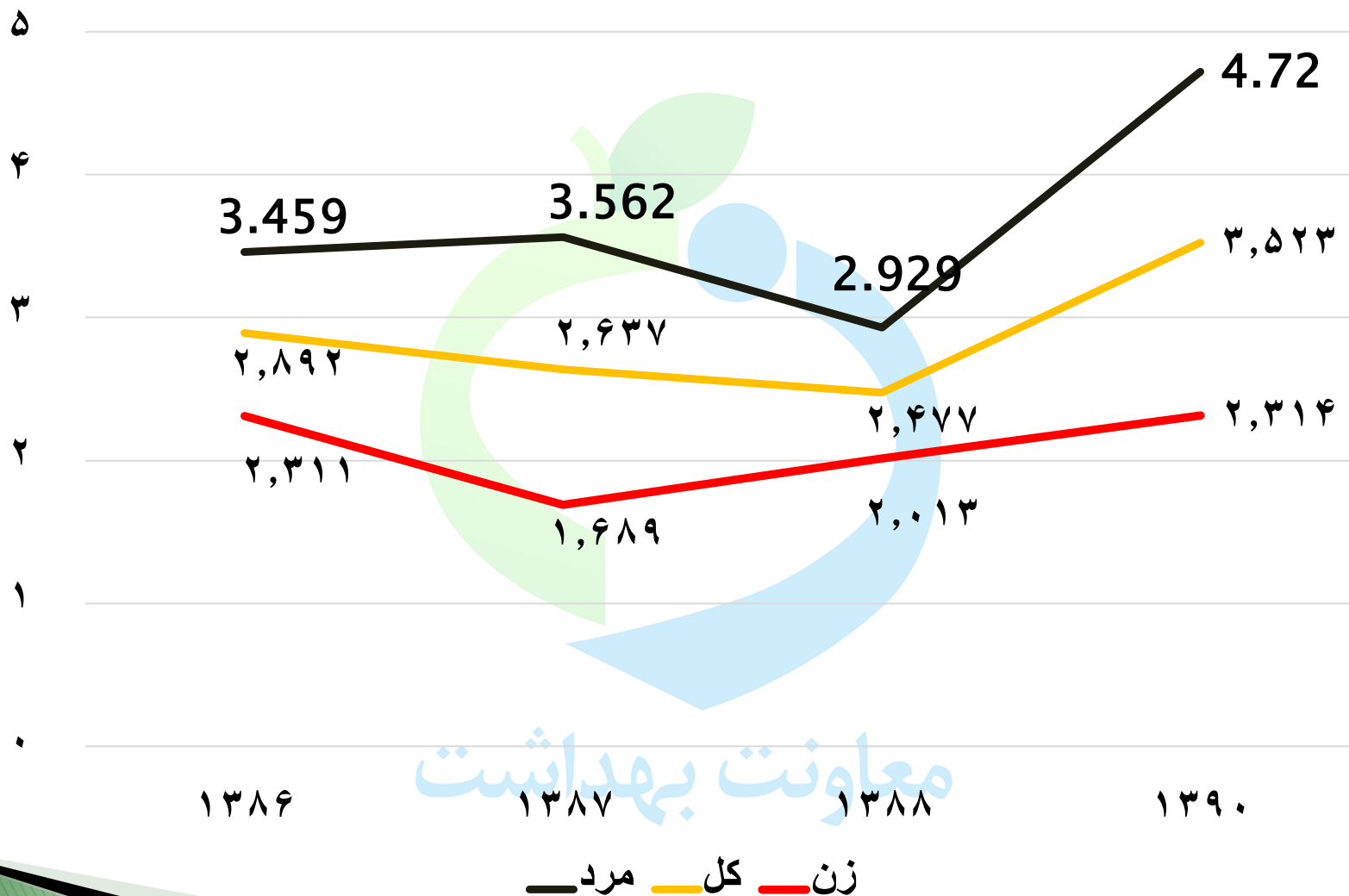
معاونت بهداشت

وضعیت شیوع مصرف مواد دخانی در بین افراد ۱۵ تا ۶۴ سال کشور (طرح STEPs در سال ۱۳۹۰)

روند شیوع مصرف روزانه **قلیان** در بین افراد ۱۵ تا ۶۴ سال کشور (STEPS 1386-1390)

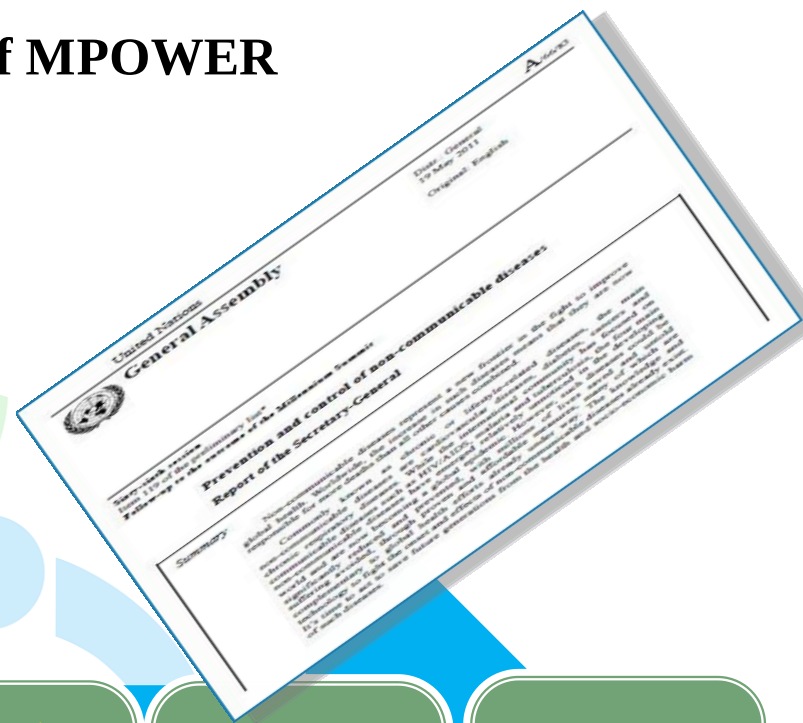
یکی از اهداف سند ملی

کاهش ۳۰٪ شیوع استعمال دخانیات

معاونت بهداشتی

The six components of MPOWER

پایش مصرف
دخانیت و
سیاست ها
پیشگیرانه

محافظت از
مردم در
برابر دود
دخانیت

کمک به
ترک
استعمال
دخانیت

هشدار در
خصوص
خطرات
مصرف
دخانیت

اجرای
ممنوعیت
کامل
تبلیغات

افزایش
مالیات بر
دخانیت

معاونت بهداشت است

سلامت محیط و کار

(پیوسته‌های ۱۰ و ۱۱ بسته خدمات سلامت سطح اول ویژه استفاده در شهر، حاشیه شهر و مناطق روستایی)

- مدیریت سلامت محیط جامعه
 - نظارت، همکاری در کنترل و کاهش استعمال مواد دخانی
- سلامت محیط خانوار
 - نظارت و توصیه به عدم مصرف دخانیات در محیط خانوار
- سلامت محیط های جمعی
 - نظارت و کنترل مصرف دخانیات در کلیه محیط های جمعی و نظارت بر عدم عرضه مواد دخانی در صنوف فاقد پروانه فروش

معاونت بهداشت

مدیریت سلامت محیط جامعه نظارت، همکاری در کنترل و کاهش استعمال مواد دخانی (طبق قوانین و دستورالعمل های موجود)

- کنوانسیون کنترل دخانیات مصوب سال ۲۰۰۳ مجمع جهانی بهداشت و مصوب مجلس شورای اسلامی در تیرماه ۱۳۸۴
- **قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات** مصوب سال ۱۳۸۵
- **آیین نامه اجرایی** قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات سال ۱۳۸۶
- مصوبات ستاد کشوری کنترل دخانیات
 - دستورالعمل اجرایی الصاق هشدارهای بهداشتی بر روی بسته های سیگار و مواد دخانی
 - دستورالعمل اجرایی تعاریف، شمول و ویژگی های تبلیغات
 - دستورالعمل تعیین عاملین مجاز توزیع و فروش فراورده های دخانی
- **قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و آیین نامه اجرایی آن**
- **قانون نظام صنفی (مواد ۲۷ و ۲۸)**
- **سند ملی پیشگیری از بیماری های غیر واگیر مصوب شورای عالی سلامت سال ۱۳۹۴**
- **پروتکل ریشه کنی تجارت غیر قانونی محصولات دخانی مصوب سال ۱۳۹۴ مجلس**
- **بخشنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت مبنی بر حذف قلیان از شرح شغلی قهوه خانه داران (شماره ۲۱۹۸۷۲/۶۰ تاریخ ۹۳/۱۰/۲۲)**

معاونت بهداشت

ردیف	عنوان خدمت	شرح خدمت	بهبود	کاردان / کارشناس مراقب سلامت	بهداشت محیط	کاردان / کارشناس	کاردان / کارشناس مبارزه با بیماری ها	پزشک	پروتکل / راهنما
۹۰	نظارت، همکاری در	- بازدید از منطقه تحت پوشش و تناسبی تعداد افراد استفاده کننده از مواد دخانی	*	*	*				راهنمای آموزشی کنترل استعمال دخانیات
۹۱	کنترل و کاهش	- بازدید از کلیه مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی موجود در منطقه تحت پوشش	*		*				راهنمای آموزشی ترک دخانیات
۹۲	استعمال مواد دخانی	- تهیه لیست کامل از اماکن مجاز به عرضه مواد دخانی	*		*				راهنمای آموزشی کنترل دخانیات برای دانشجویان
۹۳		- کنترل بر نصب تابلو های هشدار دهنده در اماکن عمومی	*		*				قانون جامع کنترل و مبارزه ملی دخانیات
۹۴		- بررسی وضعیت موجود استعمال دخانیات در مراجعین به مرکز بهداشتی درمانی بمنظور بررسی میزان آگاهی و نحوه نگرش آنان در مورد دخانیات و تکمیل فرم اطلاعات مربوط به مراجعین به مرکز	*	*	*				
۹۵		- نظارت بر قوانین و مقررات مربوط به کنترل دخانیات از نظر شرایط فروش ، ممنوعیت استعمال دخانیات در مراکز عرضه مواد غذایی و اماکن عمومی	*	*	*				
۹۶		- ثبت موارد تخلف درخصوص ممنوعیت عرضه و استعمال دخانیات (۳۰۰ امکان برای یک کارشناس)	*		*				
۹۷		- تکمیل فرم ثبت نام برای سیگاری های علاقمند به ترک سیگار و ارائه توصیه های مختصر به افراد با امتیاز کمتر از ۵ در سنجش میزان وابستگی به نیکوتین	*	*	*				
۹۸		- تهیه فهرست و هماهنگی جهت ارائه آموزشهای لازم در خصوص مضرات استعمال دخانیات به گروه های هدف (مدارس - خانواده - کارخانجات - اصناف و ...)	*	*	*				
۹۹		- هماهنگی و ارجاع افراد علاقمند به ترک جهت شرکت در کلاسهای آموزشی ترک مواد دخانی	*	*	*				
۱۰۰		- ارجاع افراد سیگاری علاقمند به ترک به پزشک برای افراد با میزان وابستگی به نیکوتین یا امتیاز ۵ و بالاتر	*	*	*				
۱۰۱		- پیگیری وضعیت ترک بیماران	*	*	*				
۱۰۲		- تکمیل فرم مراقبت ترک دخانیات	*	*	*				

۱۰۳	- تکمیل فرم های گزارش دهی دوره ای به سطوح بالاتر	*	*	*			
۱۰۴	- پذیرش افراد ارجاعی از خانه های بهداشت و پایگاه های بهداشت برای ترک دخانیات						*
۱۰۵	- تشکیل پرونده بهداشتی برای متقاضیان ترک						*
۱۰۶	- تعیین درجه اعتیاد به دخانیات برای داوطلبین به ترک						*
۱۰۷	- ارائه خدمات مشاوره به افراد داوطلب ترک دخانیات						*
۱۰۸	- درمان بیماران نیازمند به ترک و تجویز جایگزین های نیکوتین						*
۱۰۹	- پیگیری وضعیت ترک دخانیات بیماران						*
۱۱۰	- اطلاع رسانی مناسب در واحد های صنفی فوق	*	*				
۱۱۱	- آموزش مراجعین به مرکز بهداشتی درمانی در زمینه مضرات مواد دخانی	*	*	*			*
۱۱۲	- برگزاری جلسات آموزشی برای مراجعین در خصوص مضرات استعمال دخانیات	*	*	*			
۱۱۳	- ارائه اطلاعات پایه (آموزش چهره به چهره ، مختصر و ارائه مواد آموزشی) به مراجعین سیگاری و غیر سیگاری و افراد در معرض دود دست دوم به ویژه مادران	*	*	*			

➤ سلامت محیط خانوار
نظارت و توصیه به عدم مصرف دخانیات در محیط خانوار

- ❖ آموزش عمومی جهت افزایش آگاهی در زمینه پیشگیری از مصرف دخانیات
- ❖ پیگیری و همکاری در خدمات مشاوره پیشگیری و ترک دخانیات در طرح تحول سلامت و نظام شبکه
- ❖ شناسایی مصرف کنندگان
- ❖ اندازه گیری (تعیین میزان وابستگی به نیکوتین)
- ❖ مداخله / ارجاع

معاونت بهداشت

کمک به ترک استعمال دخانیات

Identification

شناسایی

❖ شناسایی مصرف کنندگان (بهورز یا مراقب سلامت) دسترسی به سامانه سیب دارد

sib.shmu.ac.ir/FamilyCare_/HealthIndex?id_ChildIndex=8040&priority=0&returnUrl=%2FFamilyCare%2FChildIndex%3FchildType%3D121%26tabNumber...

Apps داشبورد انجمن‌های اداری و سازها... مرکز سلامت محیط و کار... ورود به انجمن‌های اداری... ورود به سامانه برنامه ریزی میز کار آوای سلامت ورود به سامانه برنامه ریزی ورود به سامانه سیب Readin

مدیریت سامانه ثبت نام و سرشماری ارائه خدمت ثبت وقایع آزمایش ها گزارش ها پیام ها گزارش های دوره ای خروج

پایگاه سلامت بهار خدمت گیرنده زهرا محمدی فهرست خانوار زهرا محمدی نمودارهای رشد سیدحسین حسینی [مراقب سلامت] 7000013427

در طول عمر خود کدامیک از مواد زیر را تاکنون مصرف کرده اید؟

1- دخانیات (سیگار، قلیان، ناس، غیره)

☐ بله

☐ خیر

☐ عدم تمایل به پاسخگویی

2- داروهای مسکن اپیوئیدی (ترامادول، کدین، دیفنوکسیلات، غیره) - فقط مصرف غیر پزشکی

☐ بله

☐ خیر

☐ عدم تمایل به پاسخگویی

فرم گزارش اطلاعات برنامه کنترل دخانیات

☒ بلی ☐ خیر

آیا در حال حاضر مواد دخانی مصرف می کند؟

ثبت

مدیریت سامانه ▾ ثبت نام و سرشماری ▾ ارائه خدمت ▾ ثبت وقایع ▾ آزمایش ها ▾ گزارش ها ▾ پیام ها ▾ گزارشهای دوره ای ▾

ایگاه سلامت بهار ▾ خدمت گیرنده زهرا محمدی ▾ فهرست خانوار زهرا محمدی ▾ نمودارهای رشد ▾

سیدحسین حسینی[م]

7000013427

غربالگري اوليه درگيري با مصرف دخانيات ، مواد و الكل (15 تا 18 سال) غيرپزشك

زهرا محمدی

17 سال و 3 روز

مشاهده سوابق

در طول عمر خود کدامیک از مواد زیر را تاکنون مصرف کرده اید؟

1- دخانیات (سیگار، قلیان، ناس، غیره)

☒ بله

☐ خیر

☐ عدم تمایل به پاسخگویی

2- داروهای مسکن اپیوئیدی (ترامادول، کدئین، دیفنوکسیلات، غیره) - فقط مصرف غیر پزشکی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فرم گزارش اطلاعات برنامه کنترل دخانیات

تعداد سیگار مصرفی در حال حاضر، در واحد زمانی:	21	نخ
دفعات مصرف قلیان در حال حاضر، در واحد زمانی:	0	بار
دفعات مصرف پیپ یا چپق در حال حاضر، در واحد زمانی:	0	بار
دفعات مصرف مواد دخانی بدون دود در حال حاضر، در واحد زمانی:	0	بار

ثبت

فرم گزارش اطلاعات بر نامه کنترل دخانیات

تشخیص

ثبت اطلاعات

اقدامات

جهت ثبت اطلاعات دکمه تایید را کلیک کنید

توضیحات

تایید

❖ شناسایی مصرف کنندگان (بهورز یا مراقب سلامت) دسترسی به سامانه سبب ندارد

پرونده بهداشتی خانوار (ویژه دخانیات)

اطلاعات عمومی	نام و نام خانوادگی:	سن:	تحصیلات:	شغل:
آدرس و تلفن:				
وضعیت تاهل:	مجرد ☐	متاهل ☐	مطلقه ☐	بیوه ☐
سابقه	سابقه مصرف دخانیات :	دارد ☐	ندارد ☐	
	توع دخانیات مصرفی	سیگار ☐	چاقو ☐	قلیان ☐
	تعداد نخ سیگار مصرفی روزانه هفته / ماه.....	تعداد دفعات استفاده از قلیان روزانه هفته / ماه.....		
	سن شروع مصرف دخانیات.....دفعات ترک.....			
	سابقه بیماری :	سرطان ☐	قلبی و عروقی ☐	دیابت ☐
میزان وابستگی و تعادل به ترک	تعادل به ترک کامل دخانیات :	کم ☐	زیاد ☐	خیلی زیاد ☐
	از صفر به معنای تعالی ندارم تا ۱۰ به معنی تعادل بسیار زیادی به ترک دارم به خود عدد بدهید.			
	نتیجه آزمون قانگاشتروم :	کمتر از پنج ☐	پنج و بیشتر از پنج ☐	
گزارش دوره ترک و نتیجه				

تشخیص recognize

در صورتی که فرد سیگار مصرف می کند:

- برای فرد **فرم مراقبت بیماری** تشکیل دهید. در اولین مراقبت پرسشنامه **وابستگی به نیکوتین** را تکمیل کنید.
 - اگر امتیاز **۵ و بالاتر** بود، ارجاع به پزشک
 - اگر امتیاز **زیر ۵** بود، اقدامات زیر را انجام دهید:
 - فرد را به ترک مصرف تشویق کنید و از تلاش آن ها برای ترک دخانیات حمایت کنید و طبق متن آموزشی اقدام کنید.
 - استفاده از **تکنیک توصیه های مختصر** و تعیین یک روز مشخص برای ترک بعد از ۷-۱۰ روز:
 - پیگیری برای مراجعه فرد در روز ترک (۷ تا ۱۰ روز بعد از توصیه مختصر) و **آموزش تکنیک های هوس**
 - **پیگیری هفته ای** یک بار به مدت **۴ هفته** دیگر برای بررسی وضعیت ترک (باقی ماندن در ترک):
- معاذت بهداشت
- ✓ اگر در پیگیری فرد به وضعیت قبلی برگردد، بر آموزش تکنیک های هوس تاکید شود.
 - ✓ در صورت عدم موفقیت بعد از ۴ هفته پیگیری، ارجاع به پزشک شود.

تشخیص: آزمون تعیین میزان وابستگی به نیکوتین (فاگراشتروم) توسط بهورز یا مراقب سلامت

۱. چه مدت پس از برخاستن از خواب اولین سیگار خود را روشن می کنید؟
طی ۵ دقیقه (امتیاز ۳) ۳۰-۵ دقیقه (۲) بعد از ۳۰ دقیقه (۱)
۲. آیا خودداری از سیگار کشیدن در مکان های ممنوع نظیر مسجد، کتابخانه، سینما و مکان های مشابه برای شما مشکل است؟
بلی (۲) خیر (۱)
۳. صرفنظر از کدام سیگار در طی روز بیش از همه شما را آزار می دهد؟
اولین سیگار صبح (۱) سایر سیگارهای طول روز (۰)
۴. چه تعداد سیگار در روز می کشید؟
۱۰ نخ و کمتر (۰) ۱۱ تا ۲۰ نخ (۱) ۲۱-۳۰ نخ (۲) ۳۱ نخ یا بیشتر (۳)
۵. آیا در ساعات اولیه صبح بیشتر از سایر مواقع سیگار می کشید؟
بلی (۱) خیر (۰)
۶. آیا هنگامی که آنقدر بیمارید که بیشتر روز را در بستر به سر می برید، بازهم سیگار می کشید؟
بلی (۱) خیر (۰)

معاونت بهداشت

روش مداخله پس از تشخیص میزان وابستگی:

❖ امتیاز کمتر از ۵ (مداخله بهورز/مراقب سلامت):

❖ توصیه مختصر

❖ تعیین تاریخ ترک

❖ آموزش تکنیک های هوس

❖ پیگیری ۴ هفته

❖ امتیاز بیشتر از ۵ / عدم موفقیت در ترک (مداخله روان شناس / پزشک):

❖ طی کردن مراحل درمانی ترک توسط روان شناس و پزشک طبق دستورالعمل

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

توصیه های مختصر برای آمادگی تا روز ترک به دستورات زیر عمل کنید:

- ▶ نوع سیگار خود را عوض کنید.
- ▶ سیگارها را نصفه بکشید.
- ▶ دست سیگار کشیدن را عوض کنید.
- ▶ هر روز روشن کردن اولین سیگار روز را به تاخیر بیندازید.
- ▶ به هر کدام از سیگارهایی که روشن می کنید فکر کنید.
- ▶ آب بنوشید.
- ▶ بدون سیگار از منزل یا محل کار خارج شوید.
- ▶ زیر سیگاری ها را خالی نکنید.

معاونت بهداشت

توصیه‌های رفتاری (کنترل هوس):

► شامل تنفس عمیق، تاخیر، نوشیدن آب و انحراف فکر و یادآوری، گفتن به دیگری، پاداش دادن و امتناع از پذیرش تعارف سیگار می‌باشد.

معاونت بهداشت

**در صورت مصرف قلیان، چپق، پپ و مواد دخانی بدون دود
(انواع تنباکو که به روش مکیدنی، انفیه ای و جویدنی مصرف می شود)**

► نیازی به انجام آزمون وابستگی به نیکوتین نیست. فرد به مدت یک ماه طبق روش های فوق برای ترک تحت مراقبت قرار گیرد، در صورت عدم موفقیت به ترک به روان شناس ارجاع شود.

معاونت بهداشت

مداخله intervention

مداخلات آموزشی برای پیشگیری و ترک دخانیات: (بهورز/مراقب سلامت/روان شناس)

برای همه افراد

➤ آموزش در مورد مضرات استعمال دخانیات، مواجهه با دود مواد دخانی و تاثیر آن به افزایش خطر ابتلا به بیماری های قلبی عروقی، تنفسی، سرطان و دیابت

➤ تشویق همه غیر سیگاری ها به هرگز سیگار نکشیدن

برای مصرف کنندگان دخانیات

➤ انجام تست فاگشتروم

➤ تشویق و ایجاد انگیزش برای ترک مصرف دخانیات:

- در صورت **عدم** تمایل به ترک: آموزش و توصیه به ادامه مراقبت ها و پیگیری برای ایجاد انگیزش به ترک در آینده
- در صورت **داشتن** تمایل به ترک، حمایت از تلاش آن ها برای ترک دخانیات طبق متن آموزشی

پذیرش مراجعین در مراکز جامع
سلامت شهری / روستایی

شناسایی فرد مصرف کننده
مواد دخانی (تکمیل فرم)

آیا مراجعه کننده
سیگار مصرف
میکند؟

خیر

آموزش در مورد مضرات
استعمال دخانیات، مواجهه
با دود مواد دخانی و
پیشگیری

بله

فلو چارت فرایند پیشگیری و ترک دخانیات

بهورز / مراقب سلامت

آیا فرد تمایل به ترک دارد؟

خیر

آموزشهای عمومی، توصیه به ادامه مراقبتها و ایجاد انگیزه برای ترک

بله

پیگیری فصلی/سالانه

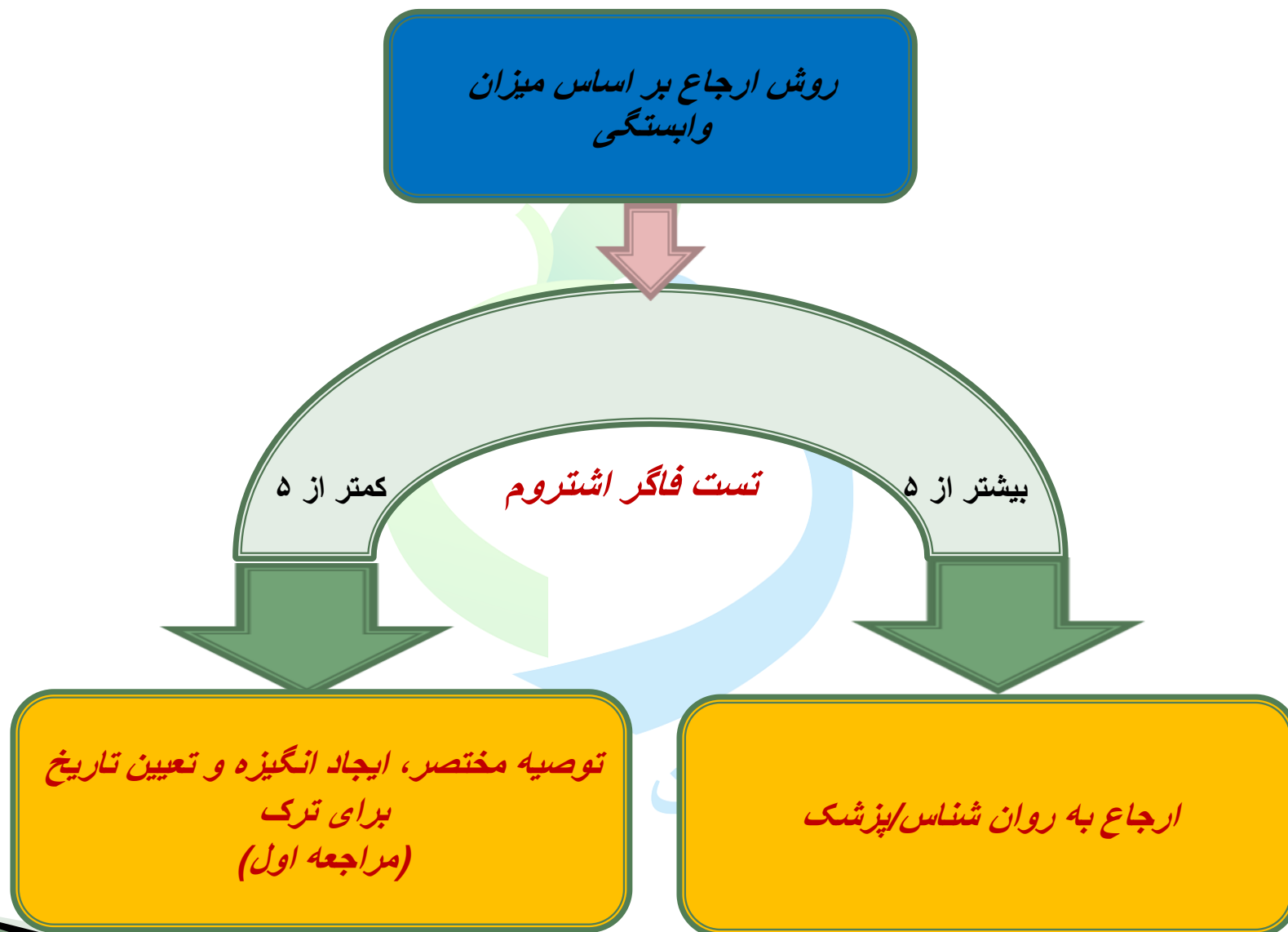
تعیین میزان وابستگی

معاونت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تست فاگستروم کمتر از ۵

آموزش تکنیک هوس (مراجعه دوم)

هفته بعد

آموزش تکنیک هوس (مراجعه سوم)

هفته بعد

بررسی وضعیت ترک
(مراجعه چهارم)

هفته بعد

موفق

ناموفق

ارجاع به کارشناس روان/پزشک

پیگیری (۳-۶-۱۲ ماه بعد)

ترک دخانیات

تست فاگراشتروم بالاتر از ۵/عدم موفقیت در
ترک پس از مداخله یکماهه

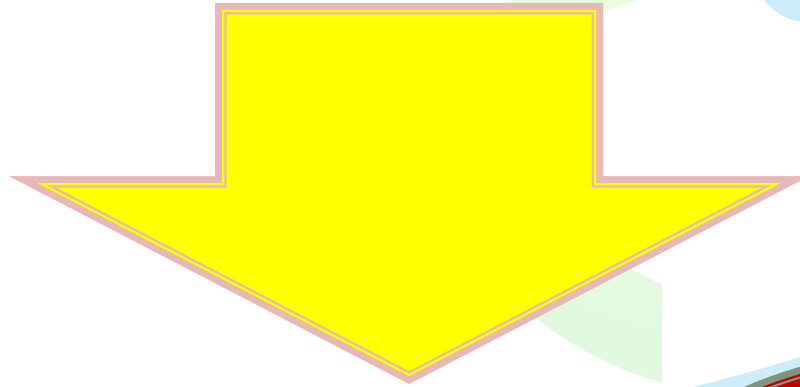
روان شناس / پزشک

ارجاع به پزشک/روان شناس

تشکیل دوره های
ترک

استفاده از جایگزین
های نیکوتین

جایگزین + رفتار
درمانی

پیگیری (۳-۶-۱۲ ماه بعد)

ترک دخانیات

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فرم مراقبت ترک دخانیات (غیر پزشکی)

وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی کشور

مرکز سلامت محیط و کار

دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات

|

خانه بهداشت اپایگاه بهداشتی روستا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مرکز بهداشت شهرستان

سال فصل

مرکز سلامت جامعه امرکز بهداشتی درمانی.....

فرم مراقبت کنترل مصرف دخانیات

ردیف	شماره پرونده خانوار	تاریخ مراجعه ارزیابی	نام	نام خانوادگی	تلفن	تاریخ تولد	پیش	تلفن	وضعیت کنونی مصرف دخانیات		نتیجه تست فاگراشتروم	مراجعه اول		
									مصرف می‌کند	مصرف نمی‌کند				
									مصرف می‌کند	مصرف نمی‌کند	کمتر از ۵ و بیشتر از ۵	آموزش عمومی	آموزش مختصر	تاریخ ترک
۱														
۲														
۳														
۴														

فرم مراقبت ترک دخانیات (غیر پزشک)

توضیحات	تاریخ ارجاع به پزشک	نتیجه پیگیری باقی ماندن در ترک			مراجعه چهارم		مراجعه سوم			مراجعه دوم	
		۱۳ ماه	۶ ماه	۳ ماه	نا موفق	باقی ماندن در ترک	آموزش تکنیکهای هوس	بررسی وضعیت ترک	تاریخ	آموزش تکنیکهای هوس	تاریخ

فرم گزارش دهی

دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

مرکز بهداشت شهرستان

مرکز بهداشتی درمانی شهری/روستایی

دوره تکمیل: فصلی /

تاریخ تکمیل:

ملاحظات	پیگیری موارد ارجاع به پزشک								تعداد موارد موفق ترک پس از پیگیری								تعداد افراد آموزش دیده				تعداد افراد مصرف کننده دخانیات شناسایی شده		تعداد کل افراد تحت پوشش			
	تعداد موارد موفق ترک پس از پیگیری						تعداد موارد ارجاع برای ترک دخانیات																			
	یکسال		شش ماه		سه ماهه				پس از دوره ترک (یک ماهه)																	
	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سلامت محیط های جمعی (بهداشت محیط)

نظارت و کنترل مصرف دخانیات در کلیه محیط های جمعی و نظارت بر عدم عرضه مواد دخانی در صنوف فاقد پروانه فروش

➤ ممنوعیت استعمال دخانیات در اماکن عمومی با نصب تابلو های هشدار دهنده

➤ ممنوعیت عرضه قلیان (باستثنای قهوه خانه های دارای پروانه تا پایان مهلت اعتبار)

➤ استمرار اقدامات انجام شده در دانشگاه هایی که طبق قانون، ممنوعیت عرضه قلیان در اماکن عمومی را به

طور کامل اجرا نموده اند)

➤ نظارت بر اجرای برنامه اعطای مجوز عاملین فروش محصولات دخانی (صنوف خواربارفروش،

سوپرمارکت و سقط فروش)

➤ ممنوعیت جامع تبلیغات دخانیات (طبق ماده ۳ قانون و دستورالعمل تعاریف، شمول و ویژگی

های تبلیغات دخانیات مصوب ستاد کشوری کنترل دخانیات)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پروانه خرده فروشی محصولات دخانی

عکس

شماره مجوز:

تاریخ صدور:

شماره صنفی:

به استناد ماده ۷ قانون جامع کنترل دخانیات بدینوسیله به آقای / خانم نام پدر..... متولد به شماره شناسنامه

و شماره ملی..... دارای پروانه کسب شماره صادره از اتحادیه اجازه عرضه و خرده فروشی

محصولات دخانی در واحد صنفی به آدرس استان / شهرستان خیابان

پلاک / کد پستی اعطاء می گردد. مدت اعتبار این مجوز از تاریخ صدور به مدت یکسال می باشد.

تذکرات :

1- فروش و عرضه محصولات دخانی به افراد زیر ۱۸ سال ممنوع است .

2- فروش و عرضه محصولات دخانی به صورت فله ای ، باز و نخعی ممنوع است

3- فروش و عرضه محصولات دخانی قاچاق ممنوع است.

در صورت بروز تخلف و یا عدم رعایت هر یک از بندهای فوق پروانه فروش واحد صنفی مربوطه بصورت دائم لغو و ابطال می گردد.

«تعهدات و الزامات دارنده مجوز خرده فروش محصولات دخانی»

۱- دارنده پروانه می بایست شخصاً برای توزیع و خرده فروشی محصولات دخانی مباشرت نماید واگذاری جزئی یا کلی حقوق و اعتبارات این پروانه به نحوی از انحاء ممنوع و تخلف محسوب می شود.

۲- دارنده پروانه موظف است کالاهای دخانی را از عاملین عمده فروش دارای مجوز عاملیت تهیه و به مصرف کننده نهایی عرضه نماید. شبکه مجاز توزیع محصولات دخانی صرفاً دارندگان عاملیت مجاز عمده فروشی و خرده فروشی می باشند ، توزیع خارج از شبکه فوق تخلف محسوب و یا متخلف طبق مقررات برخورد می شود.

۳- فروش محصولات دخانی می بایست در بسته های حاوی هالوگرام مرکز برنامه ریزی و نظارت بر دخانیات کشور و پیام بهداشتی انجام شود . فروش و عرضه به صورت فله ای، باز و نخعی ممنوع است.

۴- توزیع هر نوع وسایل و کالاهای تبلیغی محصولات دخانی ممنوع است .

۵- تبلیغ محصولات دخانی به هر نحو ممنوع است.

۶- فروش و عرضه فرآورده های دخانی به افراد زیر ۱۸ سال با به واسطه این افراد ممنوع است در صورت مشکوک بودن سن خریدار ارائه مدارک شناسائی مبنی بر داشتن حداقل ۱۸ سال از طرف خریدار الزامی است .

۷- فروش محصولات دخانی از طریق اینترنت و دستگاههای خودکار ممنوع است .

۸- چنانچه پروانه کسب به هر دلیل لغو شود این مجوز نیز به خودی خود از اعتبار ساقط خواهد شد.

۹- دارنده مجوز موظف است این مجوز را در محل واحد صنفی خود به نحویکه قابل رویت عموم باشد نصب نموده و یا بازرسان اتاق اصناف، سازمان صنعت، معدن و تجارت ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مأمورین انتظامی عملیات بازرسی همکاری نماید.

۱۰- حمل و نقل ، نگهداری ، عرضه و فروش کالاهای دخانی قاچاق توسط واحد صنفی ممنوع است ، متخلف به مجازات مقرر که در ماده ۶۲ قانون نظام صنفی و ماده ۱۸ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز محکوم خواهد شد.

- تبصره : در صورت عدم رعایت ضوابط مقررات تعیین شده ، پروانه فروش واحد متخلف به صورت دائم باطل می شود.

ماده ۶۲ قانون نظام صنفی - عرضه و فروش کالای قاچاق ، حمل و نقل ، نگهداری ، عرضه و فروش کالای قاچاق توسط واحدهای صنفی ممنوع است و متخلف با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر جریمه می گردد.

الف- مرتبه اول- جریمه نقدی معادل دو برابر قیمت روز کالای قاچاق و ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت.

ب- مرتبه دوم - جریمه نقدی معادل پنج برابر قیمت روز کالای قاچاق و ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت و نصب پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب واحد صنفی متخلف به مدت یکماه.

ج - مرتبه سوم - جریمه نقدی معادل ده برابر قیمت روز کالای قاچاق و ضبط کالای قاچاق موجود به نفع دولت و نصب پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب بعنوان واحد صنفی متخلف و تعطیلی محل کسب به مدت شش ماه.

د- چنانچه در قوانین دیگر برای عرضه و فروش کالای قاچاق مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد. متخلف به مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

۱۱- دایر نمودن واحد صنفی دارای پروانه فروش مواد دخانی تا شعاع ۱۰۰ متری بین دو واحد صنفی خرده فروش و نیز از مراکز آموزشی، ورزشی و اماکن فرهنگی و مذهبی ممنوع است.

۱۲- فروش و عرضه محصولات دخانی نباید به نحوی انجام شود که نمایانگر تبلیغ محصولات دخانی برای عموم باشد. عرضه کنندگان و فروشندگان آلات و ادوات استعمال دخانیات از جمله قلیان مجاز به نمایش اقلام مذکور در معرض دید عموم نمی باشند .

۱۳- بادر یافت این پروانه اعلام می دارد نسبت به تمام ضوابط و مقررات فروش و توزیع محصولات دخانی علم و آگاهی دارد و در مورد مجازات و عواقب تخلف از مقررات مذکور مطلع می باشد.

اینجانب.....دارای پروانه خرده فروشی محصولات دخانی به شماره.....مورخ.....از مفاد تعهدات و الزامات مربوط به توزیع و عرضه کالای دخانی اطلاع یافته و تعهد می نمایم ضوابط و مقررات را رعایت نمایم.

نقاط قوت برنامه کنترل دخانیات در طرح ایراپن:

- ▶ شناسایی افراد مصرف کننده مواد دخانی در ارزیابی های اولیه
- همکاری خوب مردم در خود اظهاری در مصرف مواد دخانی بر خلاف الکل
- تاثیر گذاری زیاد بهورزان در جمعیت روستاییان در برنامه های ترک دخانیات
- تاثیر توصیه های مختصر و مشاوره بهورزان بر افراد مصرف کننده مواد دخانی در برنامه ترک
- وجود افراد مصرف کننده مواد دخانی کمتر در روستاها نسبت به شهر ها و حاشیه شهر ها

معاونت بهداشت

نقاط ضعف موجود در برنامه ایراین:

- **عدم تمایل** افراد مصرف کننده دخانیات به ترک سیگار به خصوص در بافت شهری
- کمبود پزشک و **عدم وجود پزشکان دوره دیده** به منظور ارائه مشاوره ترک دخانیات
- **درگیر نبودن** کارشناس **روان** در برنامه ارجاع ترک
- **سردر گم شدن** افراد **سیگاری شناسایی شده** در ارزیابی اولیه و ارجاع داده شده به پزشک جهت ترک (سطح دوم)
- **عدم مراجعه افراد سیگاری** به همراه فرم **ارجاع** به پزشک جهت برنامه ریزی برای ترک
- **عدم دسترسی کامل به جایگزین های مناسب نیکوتین** برای برنامه ترک دخانیات (**برچسب، قرص**)

مشاورت بهداشت

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

انتظارات

معاونت بهداشت

انتظارات

- تامین تسهیلات و پشتیبانی معاونت بهداشتی دانشگاه
- بررسی وضعیت موجود استعمال دخانیات در مراجعین به مراکز جامع سلامت منتخب از طریق ساماندهی سیستم ثبت در سامانه سیب برای کلیه افراد به خصوص سیگاریهای مراجعه کننده و شناسایی افراد تمایل به ترک و پیگیری در جهت اجرای بهینه این امر
- قرار دادن مجموعه راهنماهای کنترل و ترک دخانیات ادغام یافته گروه های سنی و فرم ها و دستورالعمل-های مربوطه در اختیار ارائه کنندگان خدمت در همه سطوح و گردش مناسب داده ها بین واحدهای مرکز و ستاد وزارت
- فعال نمودن برنامه ترک دخانیات در مراکز جامع سلامت
- همکاری روان و پزشک در برنامه ترک
- برگزاری کارگاه های آموزشی برنامه ترک دخانیات در کلیه سطوح شبکه
- همکاری بین بخشی کلیه ارگانهای ذیربط جهت ساماندهی عرضه و فروش مواد دخانی
- اجرای کامل قانون ممنوعیت فروش به افراد زیر ۱۸ سال
- اجرای کامل قانون ممنوعیت فروش سیگار نخی
- انجام برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی با همکاری صدا و سیما، آموزش و پرورش و سایر دستگاه ها
- بازرسی مستمر از اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی در خصوص اجرای مطلوب ممنوعیت عرضه و استعمال مواد دخانی بویژه قلیان با مشارکت ارگانهای ذیربط
- اعمال ممنوعیت استعمال دخانیات در اماکن عمومی و نظارت بر نصب تابلو های هشدار دهنده در همه اماکن عمومی
- اعمال ممنوعیت جامع تبلیغات مواد دخانی در اماکن عمومی
- ارسال بموقع آمار ها و گزارشات مورد درخواست ستاد

برخی از شاخص های مورد انتظار برای گزارش دهی

- ▶ درصد افراد مصرف کننده مواد دخانی به تفکیک سن و جنس
- ▶ درصد افراد مصرف کننده مواد دخانی تمایل به ترک
- ▶ تعداد افرادی که در برنامه ترک شرکت نموده اند
- ▶ درصد موفقیت ترک در پایان یکماه
- ▶ درصد موارد ارجاع به پزشک/روان شناس
- ▶ درصد موفقیت ترک در پایان یک سال
- ▶ درصد اماکنی که قلیان عرضه می کنند
- ▶ درصد موارد معرفی به دادگاه/پلمب/رفع نقص
- ▶ درصد واحد های صنفی مجاز که اقدام به اخذ پروانه فروش کالای دخانی نموده اند
- ▶ درصد اماکنی که تابلوی هشدار دهنده ممنوعیت استعمال دخانیات نصب شده است
- ▶ درصد اماکنی که اقدام به تبلیغ دخانیات می کنند

معاونت بهداشت

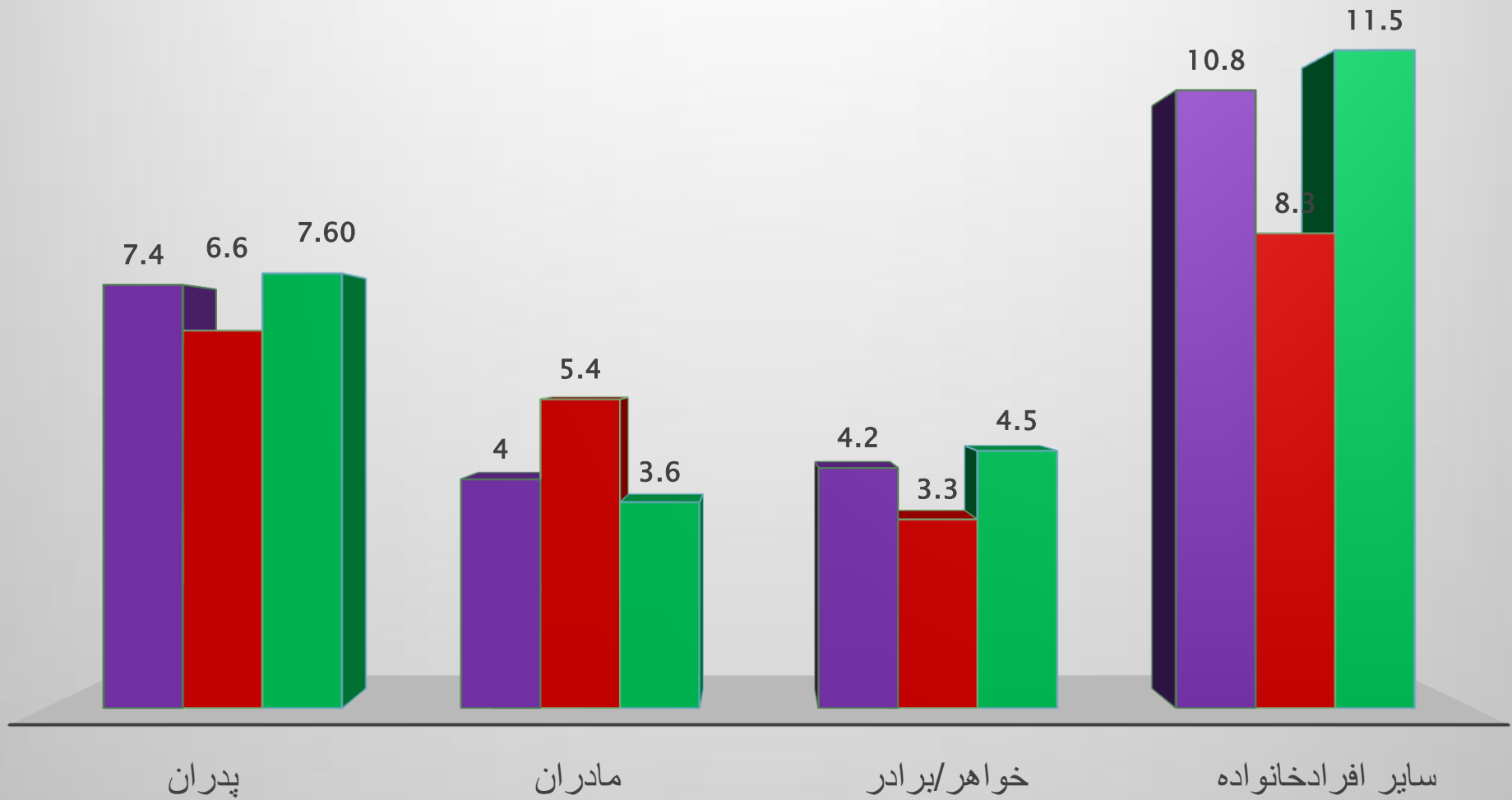

جمهوری اسلامی ایران

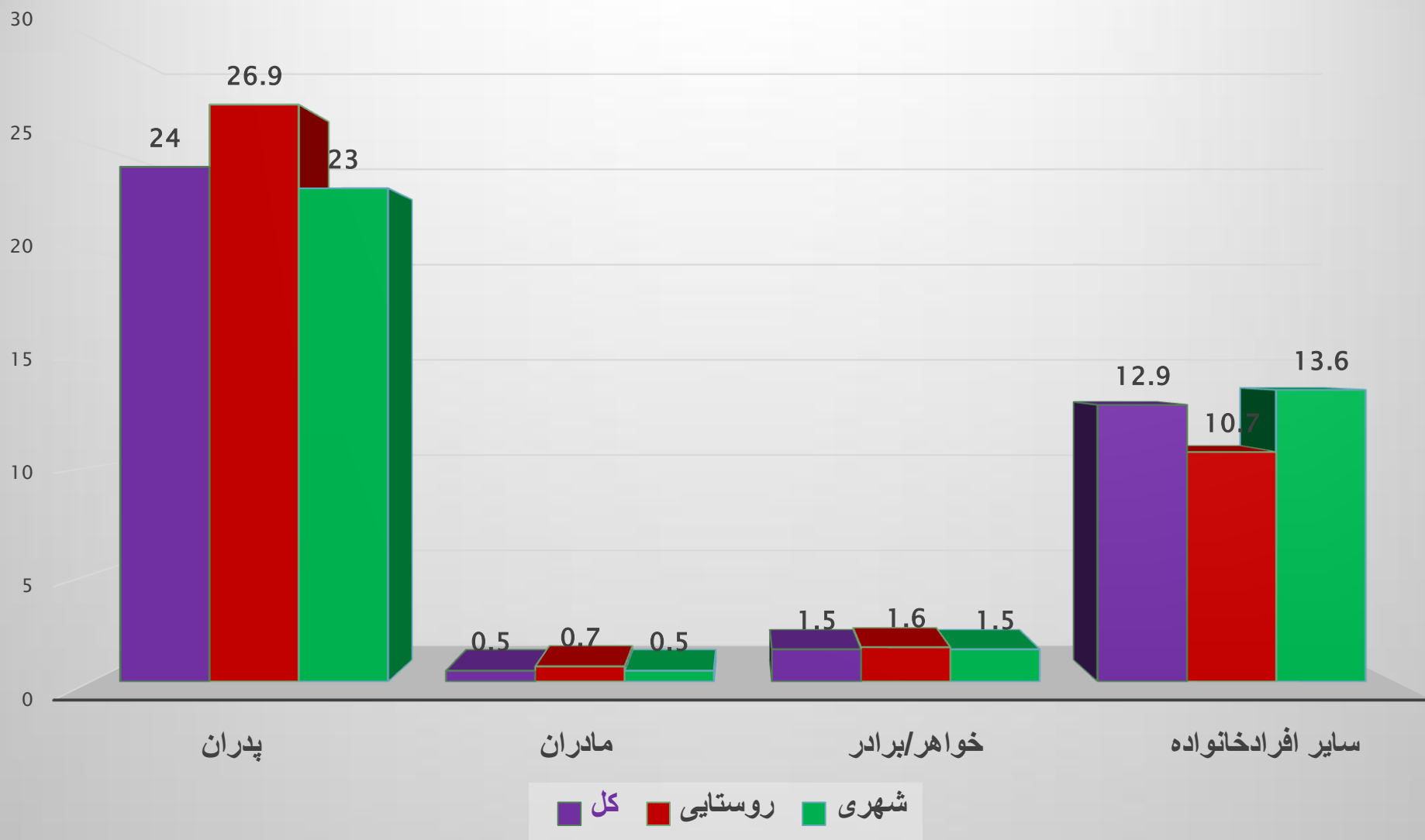
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

درصد مصرف کنندگان قلیان در مطالعه کاسپین ۴ - ۳۹

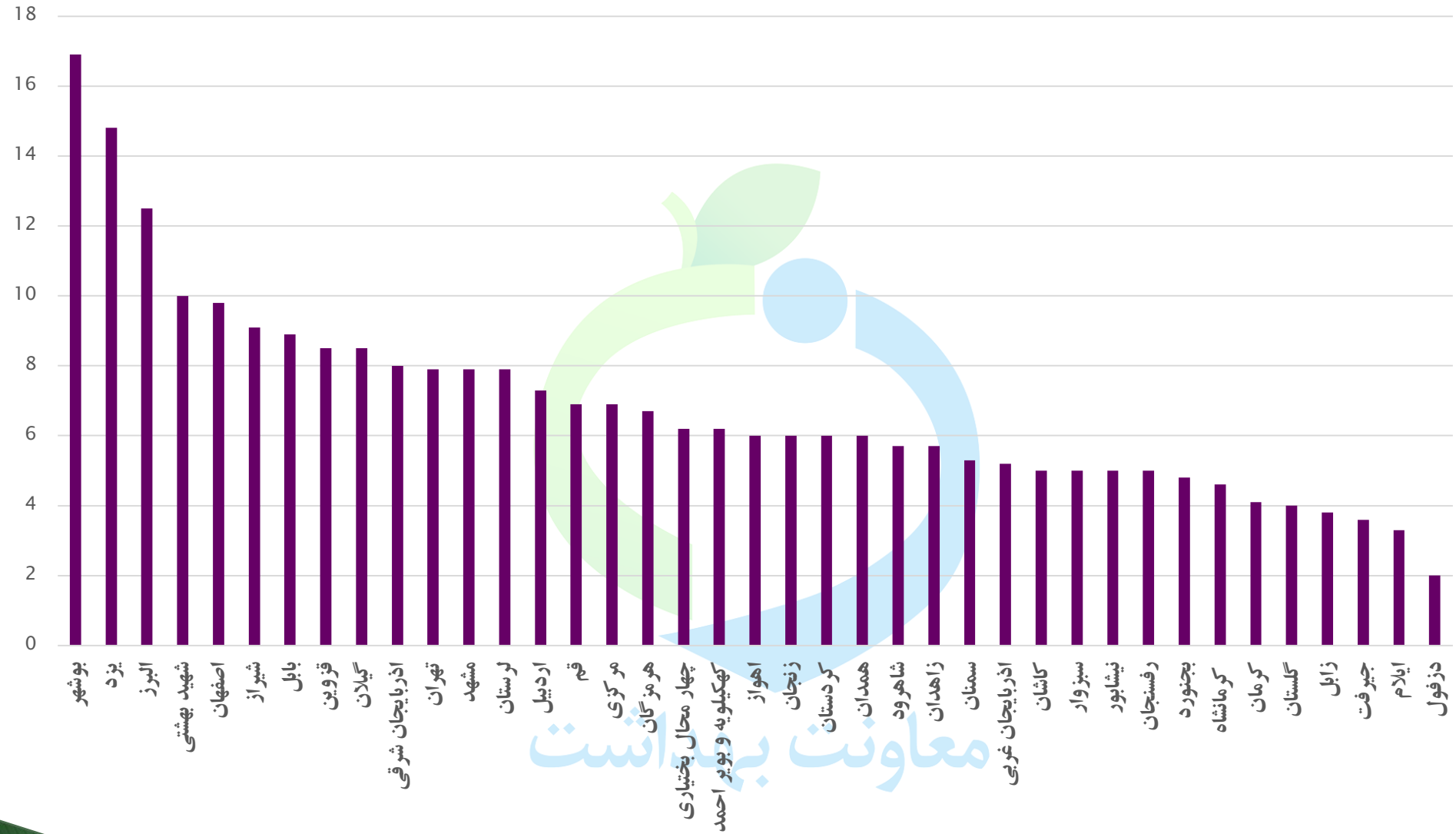
کل روستایی شهری

درصد مصرف کنندگان سیگار در مطالعه کاسپین ۴

پدر مصرف کننده قلیان

مادر مصرف کننده قلیان

25

20

15

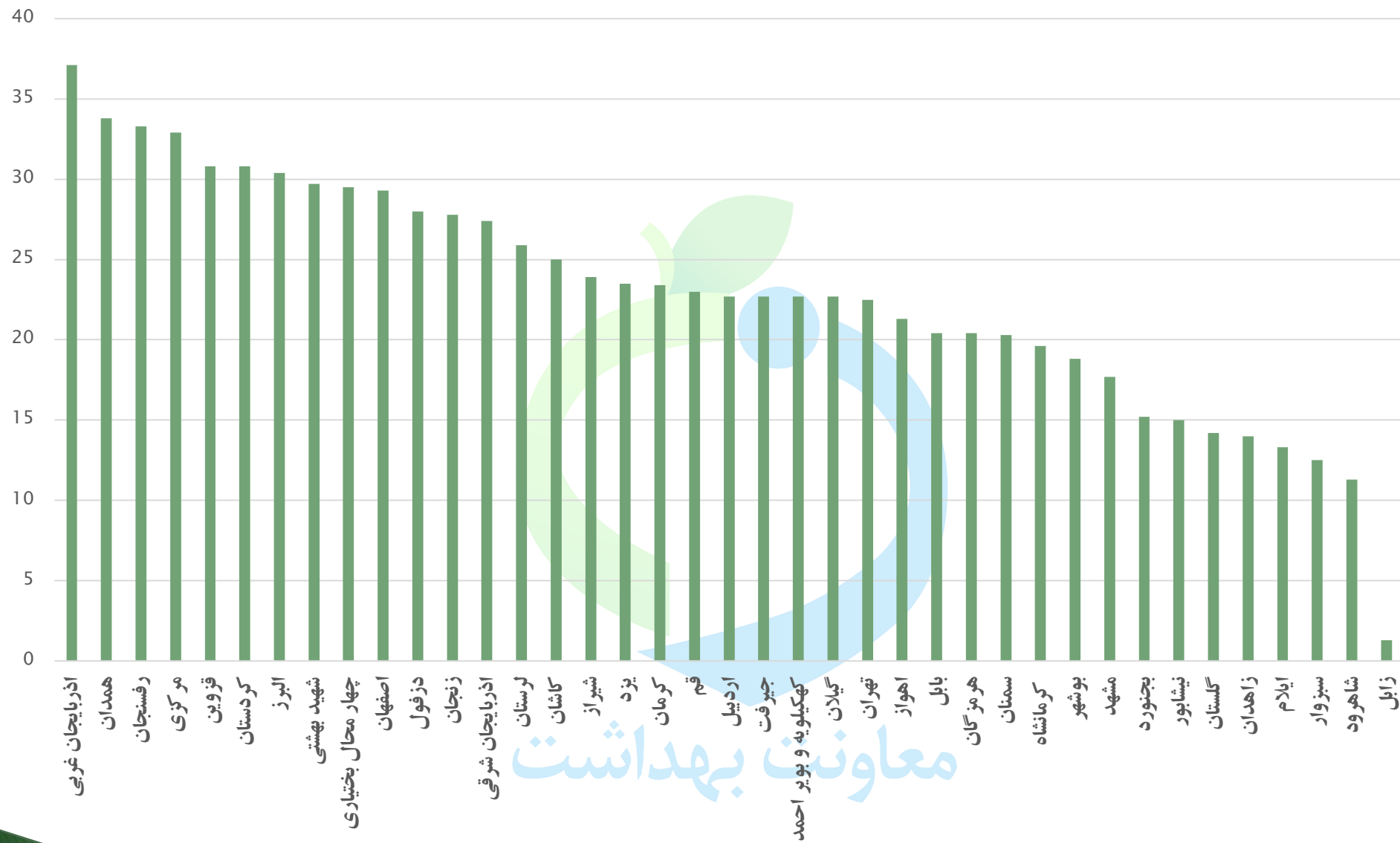
10

5

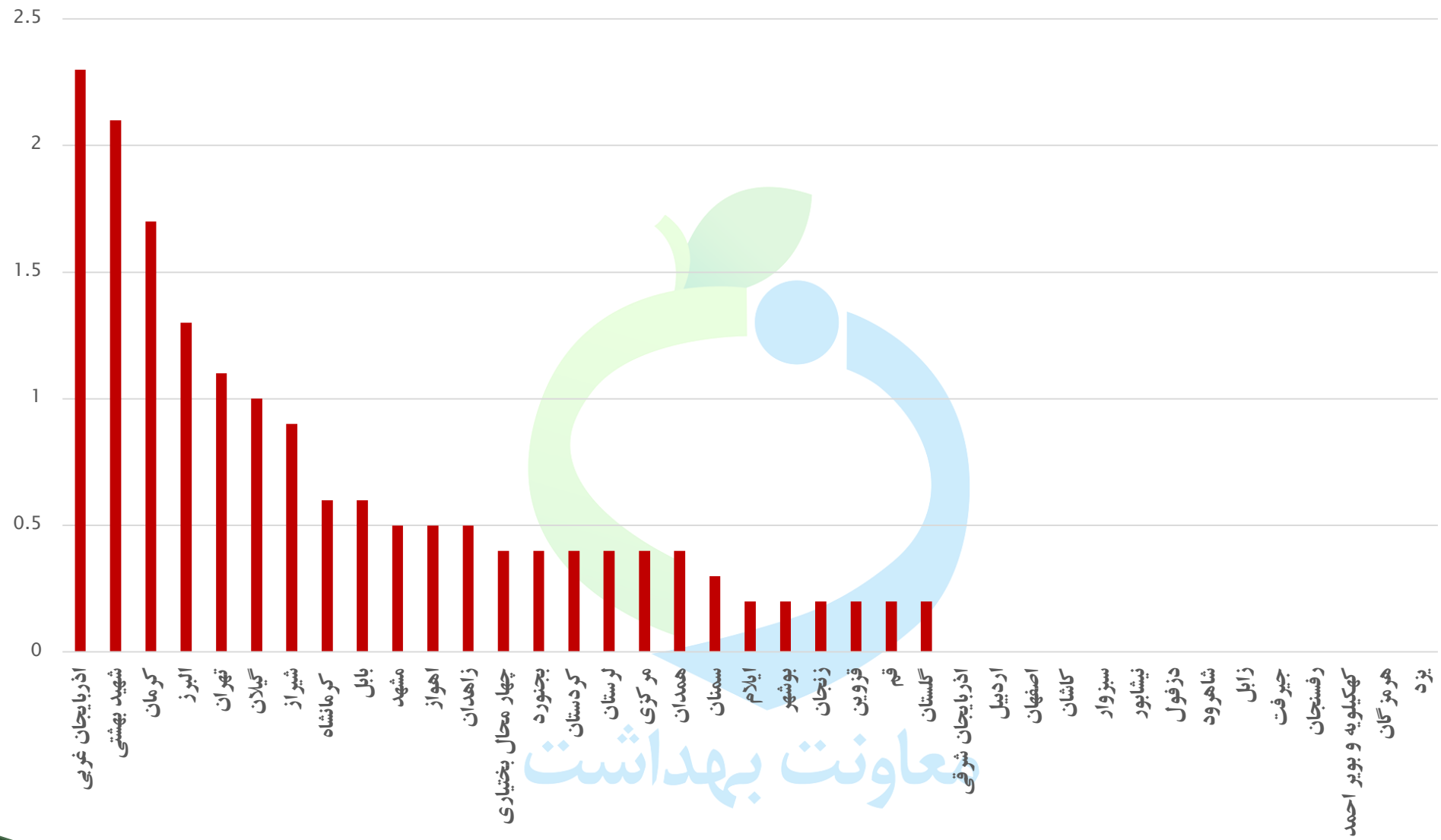
0

بوشهر
زاهدان
هرمزگان
مشهد
شیراز
نیشابور
کهگیلویه و بویراحمد
زابل
لرستان
چهارمحال بختیاری
تهران
البرز
اهواز
جیرفت
همدان
سبزوار
شهید بهشتی
اصفهان
مرکزی
بجنورد
سمنان
کرمان
آذربایجان غربی
قزوین
گیلان
بابل
ایلام
گلستان
قم
یزد
شاهرود
اردبیل
زنجان
آذربایجان شرقی
کردستان
کرمانشاه
کاشان
دزفول
رفسنجان

پدران مصرف کننده سیگاری

مادران مصرف کننده سیگار

با تشکر از توجه شما